

Сёння ў нумары:

Рэформы БДУ, звязаныя з новым статусам... Якімі яны будуць? Інтэрв'ю з першым прарэктарам П.Брыгадаўным

Стар. 2

Нашыя карэспандэнты пабывалі на святкаванні сямігоддзя ліцэя пры БДУ. Рэпартаж са свята — для чытачоў "Беларускага ўніверсітэта"

Стар. 3

Вершы студэнта нашага ўніверсітэта Не прамініце — новыя кнігі

Стар. 4

Позірк з-пад брыва

На подступах да гарадской дырэкцыі "БелБізнесБанка" вельмі слізка. Проста немагчыма ўзлезці на прыступкі. А сюды ж ходзяць па грошы не толькі студэнты. Якая-небудзь бабулька можа і не дайсі. Зваліцца (як на фотаздымку).

Калі адміністрацыя, баючыся бруду, не хоча пасыпаць ганак пяскокам, дык чаму ж яна не паклапоціцца пра бяспеку, пакрыўшы яго хаця б гранітнай драбленай крошкай (так гэта робіцца, напрыклад, у Скандынавіі)?

Таццянін дзень у МДУ

У суседзяў

Сваю 242-ю гадавіну святкавала 25 студзеня, у Таццянін дзень, найстарэйшая ВНУ Расіі — Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт.

Напярэдадні ў актавай зале Галоўнага будынку МДУ на Вараб'ёвых гарах адбылося пашыранае паседжанне Савета навуковых Саветаў. На сустрэчы прысутнічалі Старшыня ўраду Расіі В.С.Чарнамырдзін, прэзідэнт Акадэміі навук Расіі, прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса, рэктар духоўнай акадэміі, ганаровыя госці з усіх рэгіёнаў Расіі. Па традыцыі перад адкрыццём паседжання пад спеў студэнцкага гімна "Гаўдэамус" у выкананні хора заносзяцца рэліквіі Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Паколькі святкуецца Таццянін дзень, то ў ліку запрошаных у прэзідыум прысутнічаюць Таццяны — студэнткі ўніверсітэта. З урачыстай прамовай выступіў рэктар МДУ В.А.Садоўнічы, які павіншаваў усіх прысутных са

святам і зазначыў, што храм сусветнай навукі — Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт — працуе і гатовы больш шчыльна супрацоўнічаць з вышэйшымі навучальнымі ўстановамі іншых краінаў. Потым з віншаваннем ад Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі выступіў В.С.Чарнамырдзін, якому быў уручаны медаль ганаровага прафесара МДУ. Пасля афіцыйнай часткі пачаўся святочны канцэрт з удзелам актараў тэатра МДУ.

У суботу, 25 студзеня, адбылося паседжанне Савета МДУ ў будынку старога корпуса на вул.Махай, дзе адбывалася ўручэнне Шувалаўскіх і Ламаносаўскіх прэміяў вядучым навукоўцам ўніверсітэта. Пасля гэтага ў Галоўным будынку МДУ адбылося святачнае шоў з нагоды дня святой Таццяны. У холе, дзе праходзіла першая частка шоў, было шматлюдна, бо толькі раз на год студэнтам выпадае

магчымасць атрымаць з рук рэктара шклянку медавухі. Другая частка шоў

знаўчых навук, а таксама ўручэнне дыпламаў лепшаму студэнту МДУ і пера-

ка-матэматычнага факультэта Міхаіл Дзярабін.) Скончылася шоў святочнай

Шклянкі медавухі з рук рэктара

праходзіла ў канцэртнай зале, дзе адбыўся святочны канцэрт і наданне дыпламаў лепшым (на думку студэнтаў) выкладчыкам гуманітарных і прырода-

можцам конкурсу на лепшы герб і гімн ўніверсітэта. (Дарэчы, пераможцам конкурсу на лепшы герб стаў нашчадак М.В.Ламаносава — аспірант механі-

дыскатэкай.

А.ЛАБКОЎ,
каардынатар
студэнцкіх Саветаў
інтэрнатаў БДУ

Ходзяць чуткі

Сала псе не толькі фігуру, але і рэпутацыю

Ходзяць упартыя чуткі, што на філфаку ад вядзення заняткаў адхілены адзін з выкладчыкаў.

Прычына гэтага надзвычайнага здарэння досыць нетрывіяльная: ён паскардзіўся студэнтам на сваю цяжкую дацэнтаўскую долю і папрасіў падтрымаць хаця б прадуктамі. Студэнты, не зразумеўшы, жарт гэта быў ці не, прынеслі выкладчыку на экзамен ладны кавалак сала. Але, на ўсялякі выпадак, не забыліся распавесці пра скандальную просьбу ў дэканаце...

Кажуць, што цяпер вышэйменаваны выкладчык чакае свайго звальнення...

СНОБ

ДАІ паведамляе

АПЕРАЦЫЯ "АЎТОБУС"

У сувязі з тым, што на маршрутах з'яўляюцца тэхнічна няспраўныя аўтобусы, у Мінску праводзілася аперацыя "Аўтобус". Задача аперацыі — павысіць тэхнічны стан гэтага віду транспарту, бо перавозіць пасажыраў на няспраўных машынах небяспечна для жыцця. Ставілася мэта — дамагчыся нармальных умоваў перавозкі пасажыраў, бяспекі іх жыцця, павысіць адказнасць тых, хто працуе ў гэтай галіне транспарту.

Сур'ёзную заклапочанасць выклікае старэнне рухомага складу аўтобусных паркаў. У цяперашні час толькі ў АП № 5 больш за 40 аўтобусаў падлягаюць спісанню, але праз адсутнасць фінансавых сродкаў для закупкі новых машынаў працягваюць ажыццяўляць пасажырскія перавозкі.

А. КУДРАЎЦАЎ,
дзяржаўтаінспектар Маскоўскага ДАІ

Сакрэт фірмы

Клопаты пра нас: праца ў вольны час

Савет Міністраў Беларусі прыняў пастанову "Аб мерах па забеспячэнню працоўнай занятасці студэнцкай і навучэнскай моладзі ў вольны ад вучобы час".

Згодна з гэтым дакументам, Дзяржаўнаму камітэту па справах моладзі сумесна з Міністэрствам адукацыі і Міністэрствам працы даручана ў трохмесячны тэрмін распрацаваць праекты заканадаўчых актаў, якія рэгламентавалі б працоўную занятасць студэнцкай і навучэнскай моладзі ў вольны ад вучобы час, у тым ліку і пры выездзе калектываў студэнтаў і вучняў за межы рэспублікі. У гэты ж тэрмін названыя ведамствы павінны ўнесці ў Савет Міністраў свае прапановы па стымуляванню прадпрыемстваў і арганізацый, якія ствараюць рабочыя месцы

для задзейнічання студэнцкай і навучэнскай моладзі ў вольны ад вучобы час.

Акрамя таго, Дзяржаўнаму камітэту па справах моладзі, Міністэрству адукацыі і Міністэрству працы па ўзгадненню з Міністэрствам фінансаў даручана распрацаваць і зацвердзіць парадак і ўмовы работы ў летні час педагагічных работнікаў і аспірантаў у якасці кіраўнікоў часовых працоўных калектываў студэнтаў і вучняў.

Гэтай жа пастановай вызначана, што Міністэрства працы павінна кожны год прадугледжваць у бюджэце Дзяржаўнага фонду садзейнічання занятасці расходы на правядзенне мерапрыемстваў па забеспячэнню працоўнай занятасці студэнцкай і навучэнскай моладзі ў вольны ад вучобы час.

БелТА

— Планавааннем сваёй будучыні ў БДУ займаліся заўсёды. Цяпер мы таксама шукаем новыя шляхі ўдасканалення навучальнага працэсу, вызначаем спецыяльнасці і спецыялізацыі, па якіх будзе весціся навучанне студэнтаў, удакладняем планы работ усіх факультэтаў. У новым навучальным годзе прыём студэнтаў па асноўных "класічных" спецыяльнасцях не зменіцца. Разам з тым зацверджаны цэлы шэраг новых напрамкаў работы. Так на хімічным факультэце з'явіцца спецыяльнасць "хімічная экалогія", а на біяфаку — "біяэкалогія". На факультэце міжнародных адносін рыхтуем аб'ектаванне на ўвядзенне новай спецыяльнасці "менеджмент у сферы міжнароднага турызму".

Сур'ёзныя змяненні адбудуцца на філалагічным факультэце. Тут з'явіцца новая спецыяльнасць "закежная філалогія". Разам з вывучэннем беларускай, рускай і славянскай філалогіі студэнты будуць спасцігаць сучасную англійскую, французскую, нямецкую і італьянскую літаратуру на мове ары-

гіналу. У перспектыве, магчыма, узнікнуць і новыя спецыяльнасці па вывучэнню іўрыту і ўсходніх моў.

— А што чакае студэнтаў факультэта журналістыкі, аб рэарганізацыі якога апошнім часам з'явілася шмат чутак?

— Мы плануем захаваць прыём абітурыентаў на два аддзяленні, якія тут ужо існуюць, — журналістыка, а таксама інфармацыя і камунікацыя. А для тых, у каго ўжо ёсць адна вышэйшая адукацыя, на журфаку адкрыецца спецаддзяленне. І тады замест атрымання другой вышэйшай адукацыі на платнай аснове, што практыкавалася ўжо на факультэце, у тых, хто

жадае стаць яшчэ і журналістам, з'явіцца магчымасць вучыцца на бюджэтныя грошы. Курс такога навучання — год або паўтара. Падобную прапанову мы ўжо накіравалі ў Міністэрства адукацыі. Магчыма, што пры факультэце журналістыкі адкрыецца і "школа рэпарцёраў".

— Новаяўвядзенні закра- нуць усе факультэты або толькі некаторыя?

— Распрацоўкай уласнай стратэгіі цяпер займаецца кожны факультэт. Гэта не проста нейкі аднаразовы акт. Прышло новае кіраўніцтва ўніверсітэта, якое хацела б бачыць, як будуць развівацца ўсе "органы" такога складанага "арганізма", як БДУ. Прадугледжваецца ажыццявіць у ВНУ і сур'ёзную кадравую праграму. У ёй, у прыватнасці, будуць прааналізаваны ўзровень і якасць падрыхтоўкі ва ўніверсітэце кандыдатаў і дактароў навук. У сваю

чаргу, арыентуючыся на гэту праграму, кіраўніцтва ВНУ будзе ведаць, якую падтрымку можна аказаць таму або іншаму таленавітаму спецыялісту на кожным факультэце. Напрыклад, дапамагчы выдаць навуковую манаграфію, накіраваць на стажыроўку і гэтак далей.

— І колькі трэба часу, каб завяршыць увесь цыкл "рэформ"?

— Некаторыя нашы новаўвядзенні запрацягваюць ужо з 1 верасня гэтага года, а нейкія маюць больш аддаленую перспектыву. Прапрацоўваецца, напрыклад, стварэнне двух новых факультэтаў ва ўніверсітэце. Увогуле, задумак у нас

шмат, і, спадзяюся, мы іх ажыццявім.

— Атрыманы БДУ ў мінулым годзе статус вядучай вышэйшай навучальнай установы ў сістэме нацыянальнай адукацыі таксама накладвае пэўныя абавязкі на калектыв універсітэта?

— Гэты статус нас абавязвае шукаць новыя формы ўзаемадзеяння не толькі ўнутры ўніверсітэта, але і з іншымі навучальнымі ўстановамі і ВНУ. У прыватнасці, на нас ускладзе- на распрацоўка навучальных планаў па новых спецыяльнасцях, кіраўніцтва рэспубліканскімі навучальна-метадычнымі аб'яднаннямі па прыродазнаўчым, гуманітарным навукам, прыцягненне спецыялістаў з усіх ВНУ рэспублікі. Прычым, мы будзем адпрацоўваць не толькі ідэалогію развіцця, але і сістэму сачэння за якасцю падрыхтоўкі спецыялістаў, сістэму кваліфікацыйнай характарыстыкі спецыяліста. Акрамя таго, БДУ ўзначальвае многія навуковыя і навукова-тэхнічныя праграмы.

БелТА

Афіцыйна

Зацверджана рэктарам БДУ 17.12.1996г.

Положение

1. Общие положения

1.1. Настоящее положение регулирует порядок участия Белгосуниверситета в качестве одной из сторон договора, предусматривающего его участие в распределении прибыли (дохода) от участия в этом договоре. Такими договорами, например, являются договора о создании нового юридического лица (общества с ограниченной ответственностью, закрытого акционерного общества, ассоциации, союза и др.), которое регистрируется в установленном порядке как хозяйствующий субъект. Другим примером является договор о совместной деятельности, не предусматривающий создания нового юридического лица. При этом название документа или вновь создаваемой структуры не имеет определяющего значения.

1.2. Настоящий порядок не распространяется на принятие решений об участии в договорах или структурах прямо не преследующих целей извлечения прибыли (дохода), которые регистрируются как общественные организации.

1.3. В дальнейшем любая форма вступления в договорные отношения в смысле п.1.1., как с образованием юридического лица, так и без него, будет именоваться совместная хозяйственная деятельность.

2. Процедура принятия решения

2.1. Принятие решения об участии в совместной хозяйственной деятельности осуществляется по принципу "снизу-вверх". Это означает, что все

необходимые для принятия решения документы готовятся и проходят первичное рассмотрение в подразделении Белгосуниверситета, непосредственно заинтересованном в совместной хозяйственной деятельности (кафедра, лаборатория, отдел и др.). Затем документы проходят рассмотрение (экспертизу) в следующем вышестоящем структурном подразделении (факультет, институт, управление и др.). С соответствующим заключением документы передаются на следующий уровень управления.

2.2. Окончательное решение принимается ректором Белгосуниверситета или органом, им уполномоченным. На каждом уровне управления процедура принятия решения определяется самим органом управления. Структурные подразделения вправе самостоятельно выбирать критерии и устанавливать порядок для принятия решения в соответствии с их компетенцией.

2.3. Основным документом для принятия решений на всех уровнях управления является бизнес-план.

2.3.1. Бизнес-план должен обеспечивать четкое представление о проекте, который предполагается осуществить, и содержать, как минимум, ответы на следующие вопросы:

- идея и цель проекта;
- планируемый перечень товаров, работ и услуг, которые предполагается предложить на рынке с оценкой их конкурентоспособности и емкости рынка;
- связь проекта с учебно-

научно-производственной деятельностью Белгосуниверситета;

— характеристика всех участников проекта;

— обоснование выбранной формы сотрудничества и долевого участия каждой из сторон;

— потребность в исходном капитале и источники его поступления;

— финансовый план развития проекта на ближайшие 5-8 лет, или на период осуществления проекта;

— сроки окупаемости произведенных инвестиций (вложений) и показатели эффективности проекта для каждого участника, включая Белгосуниверситет;

— гарантированные минимальные поступления денежных средств или иных материальных и нематериальных ресурсов;

— дополнительные гарантии по достижению планируемых показателей и меры по минимизации финансовых потерь в случае неудачи проекта;

— предложения по кандидатурам, которые будут участвовать в органах управления проектом.

2.4. К бизнес-плану прилагаются проекты необходимых договоров (соглашений). 2.5. Указанные в настоящем разделе документы проходят последовательное рассмотрение на всех уровнях управления, где готовятся соответствующие заключения. В случае необходимости привлекаются эксперты соответствующей квалификации.

2.6. Заключение о неэффективности проекта, получен-

ное на любом из этапов рассмотрения, является безусловным основанием для отказа в участии в проекте.

2.7. Лица, привлекаемые для подготовки заключений, обязаны обеспечить конфиденциальность при рассмотрении проекта и сами имеют право на сохранение конфиденциальности при подготовке заключения.

2.8. Окончательное решение по проекту принимается ректором Белгосуниверситета или органом (лицом), им уполномоченным.

2.9. Принятие положительного решения влечет за собой подписание необходимых документов и назначение лица, которое от имени Белгосуниверситета уполномочено участвовать в органах управления проектом, что оформляется соответствующим распоряжением по Белгосуниверситету.

3. Участие Белгосуниверситета в органах управления проектом

3.1. Участие Белгосуниверситета в органах управления проектом обеспечивается путем назначения в эти органы полномочного представителя.

3.2. Полномочный представитель наделяется всеми необходимыми правами для выполнения своих функций в соответствии с законодательством Республики Беларусь и согласованном на этапе принятия решения пределом компетенции по совершению вкладов (инвестиций) от имени Белгосуниверситета.

3.3. Полномочный представитель несет персональную от-

ветственность за соблюдение законности и достижение эффективности участия Белгосуниверситета в проекте. Периодически, но не реже одного раза в год, готовит отчет о достигнутых результатах деятельности и выполнении плановых показателей. Вносит предложения по дальнейшему участию в проекте.

3.4. В случае угрозы нанесения экономического или морального ущерба Белгосуниверситету полномочный представитель обязан немедленно в письменном виде поставить в известность ректора и принять все возможные действия для предотвращения (минимизации) ущерба.

3.5. Полномочный представитель обязан иметь полный комплект документов, регламентирующих производственно-хозяйственную деятельность в рамках проекта.

3.6. Полномочный представитель вправе принимать самостоятельные решения по всем вопросам, отнесенным к компетенции соответствующего органа управления, кроме следующих случаев, когда он должен получить предварительное согласие Белгосуниверситета, а именно:

- изменение состава участников и/или долей участия в проекте;
- ликвидация или реорганизация проекта;
- распределение прибыли (дохода) или дивидендов от проекта;
- приобретение или отчуждение (продажа, мена и т.п.) основных средств;

— изменение первоначального (предусмотренного бизнес-планом) предмета деятельности;

— изменение размера уставного фонда или инвестиций в проект;

— лимит средств, направляемых на заработную плату и другие выплаты персоналу, участвующему в проекте.

3.7. Принятие решений по вопросам, указанным в п.3.6., осуществляется в порядке, предусмотренном для бизнес-плана.

3.8. Работа в органах управления проектом учитывается при проведении аттестаций и других подобных мероприятий. Полномочному представителю, по решению органа управления проектом, могут быть компенсированы затраты за участие в его работе. В зависимости от эффективности проекта для Белгосуниверситета, полномочному представителю ректором Белгосуниверситета может быть выплачено вознаграждение.

3.9. Освобождение от обязанностей полномочного представителя осуществляется по истечении надобности или по тем же основаниям. Принятие решения об освобождении осуществляется (замене) полномочного представителя принимается ректором Белгосуниверситета без предварительного рассмотрения в подразделениях.

За справками обращаться по телефону: 276-83-03.

Студенты, які з'яўляюцца стывпендыятамі Фонда Сораса:

Біялагічны факультэт:
Баева І.А.
Бернацкі Д.І.
Верамейчык В.М.
Дашкоў М.Л.
Карбановіч В.І.
Лесніковіч А.А.
Лычкоўскі А.В.
Мямін У.Я.
Прыступук Л.М.
Раманава В.Л.
Саракаўмаў А.В.
Скавародка Ю.М.
Сунцова Л.У.

Аляксеева Н.П.
Жалевіч А.М.
Кудраўцаў А.С.
Леца Д.В.
Мяшэчка У.Я.
Фалалева М.А.

Гістарычны факультэт:
Сіцько А.Ю.
Скеп'ян А.А.

Механіка-матэматычны факультэт:
Дарошка В.В.
Калоша М.І.
Левін Ю.Г.

Фізічны факультэт:

Антоніў У.У.
Бель І.А.
Ваньня Ю.У.
Гайдук А.А.
Гоцін С.В.
Гусакоў А.В.
Зайцаў М.А.
Іваню А.А.
Казначэў І.А.
Камандзенка А.А.
Камароў А.А.
Кароткі А.А.
Лагутка М.Ю.
Лісінецкі В.А.
Макаранка У.У.
Матусевіч У.Ю.
Нямера А.У.
Плёцохоў М.У.

Разумовіч Ю.А.
Саклакоў А.М.
Секушэнка Д.М.
Сямашка С.У.
Ташлыкова І.І.
Ушацкі Д.У.
Хіло А.М.
Хомчанка Д.А.
Цярлюкевіч Ю.В.
Чарвякоўскі К.І.
Чыгрын Д.М.

Факультэт прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі:
Бука В.С.
Мурашка А.У.
Дзмітрук Н.М.
Дукор Б.А.

Іваню Я.А.
Казак С.В.
Каролік А.В.
Клін Ф.С.
Лангер П.М.
Луціна А.В.
Маеўскі У.У.
Машэнкі У.У.
Міхневіч І.М.
Міцкевіч В.А.
Рабіновіч М.М.
Сарока І.Э.
Скачынскі І.М.
Сталеўская С.М.
Сугак В.К.
Сцепанцоў С.В.
Сямёнаў К.В.
Уласенка В.М.
Харын А.Ю.

Чура М.І.
Шакірын Г.А.
Шых С.М.

Факультэт радыёфізікі і электронікі:
Вайцішчук В.М.
Гардзевы А.М.
Жалаў П.Л.
Кавалёў А.А.
Капора С.М.
Котляр М.Э.
Лашына Т.А.
Мацохіна А.Б.
Пацкоўскі Ю.У.
Расадзін С.А.
Фурунжыў Э.Р.
Хлебнік А.У.
Цэлабенак А.І.

Чайкоў Ю.А.

Філалагічны факультэт:
Гоман Д.М.
Тананушка К.А.
Мінкевіч Д.Г.
Кейзік А.В.
Валошка В.Г.
Конышка В.І.
Зарэмба В.С.
Кравец В.Я.
Важнік С.А.
Каўрыгіна Т.М.
Капцаў У.А.
Батурчык Н.А.

Філасофска-эканамічны факультэт:

Князева А.М.
Баркоўскі П.У.
Дзісько М.Р.
Шуман А.М.
Марчанкова А.Я.

Хімічны факультэт:
Бекіш А.В.
Дамарад А.М.
Жура Л.С.
Кавалёўскі А.У.
Касцюк С.В.
Каўганка М.М.
Кулак А.А.
Льсёнка І.Л.
Прахаравіч К.М.
Ціхановіч В.М.
Чарапеннікаў М.Б.
Шчукін Д.Г.

Свята ў ліцэі

Дзень першы.

30 студзеня

Факт кішма кішыць школьнікамі, дакладней — ліцэістамі. І з кожнай хвілінай іх становіцца больш. Поўныя прадчування чагосьці грандыёзнага, яны тузаюць уваходныя дзверы, пакуль не бачаць надліс з пародай, у які бок іх адчыняць. І я міжволі ўсміхаюся: таго, хто рэдка бывае ў галоўным корпусе, можна пазнаць па праблемах, якія ўнікаюць пры ўваходзе.

"Так, засталася 20 хвілінаў. Трэба высветліць, дзе на фіз-

Сваё сямігоддзе адсвяткаваў 30-31 студзеня ліцэй пры БДУ. У галоўным корпусе універсітэта была праведзена канферэнцыя, а ў ДК чыгуначнікаў "адгулялі" цэлы вечар. Акрамя таго, з нагоды дня нараджэння быў выпушчаны юбілейны нумар газеты "Ліцэіст" і часопіс "Вестник лицея" (№ 2). Увогуле, падзеяў было шмат...

екала "паглядзець на пленарнае паседжанне". Ідзе час, людзей становіцца больш. Ужо няма чым дыхаць, і мая суседка вырашае аднесці паліто ў

не, здзівіўся такой неспяждоўнасці, але не прымуся сядзе доўга чакаць і таксама зняўся з месца...

Я спускаюся па лесвіцы і бачу сумны да болю твар: мая знаёмая здала паліто, але паплацілася за гэта шчасцем прысутнічаць на пленарным паседжанні.

— Ну, што ж, — сумна кажа яна, — пайду пагуляю да 11, а там завітаю да гісторыкаў.

Я апынулася ў цяжкім становішчы. Слабазянюк стаў няўлоўны: яго бачылі то на першым паверсе, то на чацвёртым. Але нават калі б я на яго натрапіла, гэта нічога не змяніла б — наш фатограф Саша не з'явіўся. А калі і з'явіўся, дык я не магла яго знайсці (сустрэцца дамовіліся ў актавай залеі фізфака, а "канферэнцыя" прайшла ў галоўным корпусе).

Ужо 20 хвілінаў хаджу па калідорах разам з іншымі небаракамі, якім няма чаго рабіць да 11. Так, кульгаючы, незаўважна дайшла да месца, пра якое адзін разумны чалавек не так даўно сказаў: "Там руский дух, там Русью пахне". І раптам бачу нашага фатографа Сашу.

Мой Божа! На нейкі момант узнікла думка: "А ці не страціць прытомнасць адшчасця, тым болей, што "атмасфера" спрыяе". Але яна (думка) хутка знікла, бо доўга вытрываць, дыхаючы гэтай "атмасферай", практычна немагчыма.

— Першы раз бачу чалавека, які так сумленна выконвае абавязкі, — бурчыць Саша. — Усё абышлі і ніяк злавіць не можам. То туды пабег, то сюды. Лепш давай пойдзем на секцыю гісторыі, у мяне там сябар.

Заходзім да гісторыкаў. Я саджуся і адчуваю на сабе здзіўленыя позіркы. Сашаў сябар кажа ў голас, што мы журналісты. Гісторыкі яшчэ больш здзіўляюцца. Саша бянтэжыцца і пачынае скубці фотаапарат. Я ўжо непакоюся за няшчасны прыбор, калі надыходзіць час зачытваць даклады і Саша пераходзіць да працы. Калі першы дакладчык самазабыўна глытае старонку за старонкай, наш фотакарэспандэнт наладжвае апаратуру і з выглядам прафесійнага стаматола-

га пачынае няспешна кружыць вакол дакладчыка. Хлопец ніжэй апускае галаву і працягвае чытаць даклад, як малітву выратавання. З правага ад яго боку стаіць тэлевізар, а з левага ў Сашы нешта ніяк не атрымоўваецца зняць — кампазіцыя не тая. Аўдыторыя пільна сочыць за Сашавымі маніпуляцыямі. Ён жа кідае сваю "ахвяру" і пачынае фатаграфаваль усеіх, хто трапляецца яму на вочы. Гісторыкі хвалююцца, камянеюць і зелянеюць. Нарэшце даклад скончаны, і дакладчык ганарліва ўздымае галаву: "Ці ёсць пытанні?" У гэты момант Аляксандр яго і ўвасобіў.

"Добра. Пытанняў няма? Тады — наступны", — працягнула працу Т.Ф.Ходзіна, настаўніца гісторыі Беларусі. І працэдура зачытвання зноў паўтарылася...

Арганізатар канферэнцыі А.І.Слабазянюк мы ўсё ж такі завіталі і зафіксавалі, як ён чытае юбілейны нумар газеты "Ліцэіст".

Дзень другі.

31 студзеня

І зноў мітусня. Здаем паліто ў гардэроб, аглядаемся.

— Так і ведала, што забудуся грабеньчыкі! І што мне цяпер з гэтымі патламі рабіць, а?

— Ды адкуль я ведаю, дзе ваш дырэктар?! Я за ім не сачу. Вунь, чуеце? Кажуць, што з'ехаў у Амерыку і факсы з віншаваннямі адтуль дасылае... Не лічыла я, колькі прыслаў! Можна, адзін, а можна, і дзесяць...

Чытаюцца вершы, выступае адміністрацыя, госці. Выкладчыкі з фізфака дораць нейкі ці то тэлескоп, ці то падзорную трубу, каб дапамагла

таў — "танец з палкамі". Мая суседка ўсё ніяк не супакоіцца. Яшчэ перад выступленнем па зале хадзілі хлопцы са стосямі газеты "Ліцэіст", якую спярша раздавалі прысутным, а потым проста кідалі ўверх (лаві, хто можа!). Атрымалася шмат смецця, а вось газету атрымалі не ўсе. Зсталася без яе і мая суседка. Калі яна пачула, як у некага вываліліся

факу актавая зала. Нешта я ніколі яе там не бачыла..."

У павадыры выбіраю двух хлапцоў, якія ўпэўнена ідуць наперад.

Праходзячы па аднаму з калідораў (у каторы ўжо раз!), разумею, што памылілася ў выбары.

"Трэба змяніць тактыку", — думаю я і далучаюся да нейкай жанчыны. Яна палае жаданнем трапіць на канферэнцыю і хутка бярэ быка за рогі:

— Дзе ў вас дэканат?.. Ага! Дзякую.

У дэканате:

— Дзе ў вас тут пленарнае паседжанне ліцэістаў?

— Мм-м-м... — мабыць, "дэканатцы" абдумваюць, як і я, паходжанне слова "пленарнае". — Недае тут...

Вяртаемся ў галоўны корпус і высвятляем, што канферэнцыя пачынаецца ў ім.

— Паспелі! — радасна кажа мая спадарожніца. — Роўна 10.00.

Мы содзімся на першы шэраг і пачынаем напружана, неяк зусім па-сяброўску размаўляючы, чакаць выступлення. Высвятляецца, што я маю справу з настаўніцай адной мінскай школы, якая пры-

гардэроб. Са словамі "Зараз вярнуся" яна выходзіць. У той самы момант да мікрафона імкліва падбягае мужчына і пачынае выказваць спадзяванні ў будучых поспехах ліцэістаў. Выкарыстаўшы прыём "нечаканай вокамгненнасці", ён гаворыць з такім імпэтам, што я не паспяваю дастаць дыктафон. Толькі ўсе супакоіліся і падрыхтаваліся слухаць, а ён ужо скончыў гаварыць пра дасягненні і перайшоў да сутнасці:

— У гэтым годзе, паводле нашай праграмы, мы будзем мець магчымасць выслухаць каля 130 дакладаў па розных пытаннях часу, з чым я вас, паважаныя спадары, і віншую...

Пасля такога ўрачыстага пачатку мужчына (як высветлілася потым — арганізатар святкавання Слабазянюк А.І.) пералічыў назвы секцыяў (фізікі, хіміі, інфарматыкі, гісторыі, рускай мовы і літаратуры, беларускай мовы і літаратуры, англійскай мовы) і нумары аўдыторыяў, у якіх гэтыя секцыі будуць працаваць. З вялікім задавальненнем ён растлумачыў (тым, хто не ведае), як прайсці на фізфак. І, развітаўшыся да 11 гадзінаў (!), сышоў у невядомы накірунку. Народ, канеш-

Як я буду выглядаць?! Хаця хто мяне там пабачыць, у зале ж цёмна. Абыдземся без грабеньчыка.

Людзі ўсё прыбывалі, і пустыя месцы каля нас паступова займаліся. Нарэшце, святло гасне, і Саша з тугой у голасе шэпча: "Ну ўсё, я пайшоў".

І пачалося. Танцавалі нейкія дзяўчаты ў белым. Затым выйшлі вядучыя і пачалі чытаць "Евангелле ад Пальчыка". Мне не пашанцавала з суседкай: круціцца, размаўляе, задае пытанні — ніяк не ўтаймаваць. І што з ёй ра...

ліцэістам выбраць патрэбны накірунак у будучым.

Вызначаюць настаўніка года. Потым — вучня года, якім аказаўся вядучы, і на задніх шэрагах пачуліся незадаволеныя воклічы. Магчыма, нехта пакрыўдзіўся, што не ён лепшы вучань, а можа быць, проста хтосьці чагосьці не падзяліў. Вучань года робіць выгляд, што шакіраваны і што такога прызначэнне стала для яго поўнай нечаканасцю. Цалуе сваю партнёршу, потым сяброў.

Зноў выступленне дзяўчаты, стала хапаць іх, прычым вельмі радавалася і дзялілася гэтым з усім навакольным светам...

Што гэта яна сціхла? Не, куды там! Крычыць яшчэ грамчэй. І не толькі яна. На сцэне пад "Макарэну" скачучы нейкія людзі. Не разумею агульнага захаплення: скачучы даволі трывіяльна і да ліцэістаў не вельмі падобныя. Мабыць, студэнты... Вось, хоць на тлумачэнне мая суседка спатрэбілася: гэта настаўнікі танчаць. І што тут скажаш?..

Валерыя Аўсянік

На паліцы — рэдкая кніга

Цікаваць да беларускай гісторыі апошнім часам расце, што ўжо даўно адзначаецца многімі. Не апошні паказчык гэтага росту — павелічэнне колькасці кніг гістарычнага зместу як мастацкіх, так і навуковых. На навуковыя існуе нават большы попыт, чым на мастацкія. Верагодна, прычына ў тым, што нашая мастацкая проза (за рэдкімі выняткамі) яшчэ не дасягнула тае глыбіні паказу гістарычных падзеяў,

якім можа пахваліцца беларуская гістарычная навука.

Хочацца верыць, што падобнымі выданнямі ў нашым універсітэце цікавяцца не толькі студэнты гістафака, таму я і звяртаюся ў гэтым артыкуле да кнігі Зміцера Дзядзенкі "Аршанская шляхта", што вось ужо колькі часу прадаецца ў кніжным кіёску вышэйме-наванага факультэта.

Кніга гэтая сапраўды рэдкая — як па накладу

(500 асобнікаў), так і па тэме. Гэта алфавітны паказнік шляхецкіх родаў, якія насялялі Аршаншчыну (Аршанскі павет) на працягу некалькіх стагоддзяў. Практична не вывучаная ў беларускай гістарыяграфіі генеалагічна-геральдычная тэматыка падмацоўваецца ў кнізе выкарыстаннем працаў польскіх і расійскіх дарэвалюцыйных даследнікаў, а таксама дакументамі з Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь.

Думаецца, што кніга гэтая стане сапраўдным падарункам не толькі для тых, хто цікавіцца рэгіянальнай гісторыяй ці генеалогіяй, але і для бібліяфілаў.

М. ТАПІЛЯ

КНІГА, ЯКАЯ ЗАЦІКАВІЦЬ УСІХ

У выдавецтве "Полымя" пабачыла свет мастацка-дакументальная кніга паэта і журналіста Леаніда Пранчака "Беларуская Амерыка". Як адзначыў у газеце "Голас Радзімы" крытык Алесь Карлюкевіч, чытач атрымаў магчымасць пазнаёміцца з найбольш грунтоўным партрэтам сучаснай беларускай эміграцыі ў Злучаных Штатах Амерыкі.

Героі кнігі — грамадскія і царкоўныя дзеячы, пісьменнікі, бізнесмены, рабочыя, музыканты, прадстаўнікі самых розных пластоў беларускай дыяспары — самі расказваюць пра сябе, свой лёс, пра тое, як жывуць і працуюць у Амерыцы беларусы, як яны далёка ад Бацькаўшчыны змаглі захаваць сваю адметнасць і самавітасць.

У кнізе таксама змешчаны ўнікальныя дакументы, якія дапамогуць лепш зразумець погляды і жыццё нашых суайчыннікаў, што па волі лёсу апынуліся за акіянам.

Выданне выканана на выдатным паліграфічным узроўні, мае 415 старонак, цвёрдую ілюстраваную вокладку, каля 100 каляровых і чорна-белых фотаздымкаў. Яно зацікавіць настаўнікаў, студэнтаў, краязнаўцаў, бібліятэчных работнікаў і будзе цудоўным падарункам усім, каму неаб'яквы лёс Беларусі. Кнігу з аўтографам аўтара можна замовіць на адрас:

220 007
г. Мінск-7,
а/с 198.
"Беларуская Амерыка"

Наша здароўе

Зрок пагледчыць Вам "Паплечнік"

Кожны чалавек, у якога падае зрок, марыць узнавіць яго і захаваць на доўгія гады. Традыцыйная медыцына прапануе акулярны, лінзы, склеропластыку, але гэтыя метады, як правіла, толькі на час даюць магчымасць бачыць добра: пакуль носіш акулярны, няма практычна ніякіх шансаў аднавіць былы добры зрок.

Выйсце ўсё ж ёсць. Тры гады таму ўпершыню ў Беларусі ў мінскім гарадскім клубе прыроднага аздараўлення "Паплечнік" была засвоена і стала паспяхова прымяняцца метадыка выпраўлення зроку па сістэме Бэйтса-Шычко-Іванова. Гэтая метадыка, якая прыйшла да нас з Расіі, дзе была ўхвалена Акадэміяй медыцынскіх навук і Міністэрствам аховы здароўя, за тры гады дазволіла сотням людзей у Беларусі зняць акулярны і ўзнавіць зрок.

Сутнасць новага метаду ў тым, што ён дазваляе здымаць напружанне вокавых мышцаў пры дапамозе нескладаных, але правільна выкананых практыкаванняў. За курс заняткаў на працягу тыдня кожны чалавек лёгка засвойвае неабходныя звесткі і здымае паўтары-дзе дыоптры. Разам з тым на занятках дапамогуць засвоіць хуткае закальванне, эфектыўнае ўмацаванне нервовай сістэмы, навука здымаць стрэс і страх, набыць упэўненасць у сабе.

Практычныя заняткі па гэтай метадыцы праводзяцца на базе Політэхнічнай акадэміі, набор групаў адбываецца штомесячна. *Запіс і даведкі — па тэл. 274-20-54.*

Чакаем усіх, зычым добрага здароўя і добрага зроку!

У. Акімаў,

старшы выкладчык-метадыст
Мінскага гарадскога
клуба прыроднага
аздараўлення "Паплечнік"

Прапануем папкі для дыпломных працаў коштам 75 тысяч рублёў. Звяртацца на адрас: БДПА, корпус 3, пакой 8 (або 8а), тэл. 232-80-91.

Прапануем увазе чытачоў
вершы студэнта нашага
універсітэта, які вырашыў
падпісаць іх псеўданімам
Fra Niat.

Звезда Изабеллы

Ветер летал над равниной,
А после наведался в парк.
Над замком кастильским старинным
Бьет королевский штандарт.

Как пламя, стучат кастаньеты
В усталой и старой ночи,
Слуга возле графской кареты
Остался с огарком свечи.

Графа ввели в кабинет королевский,
Оставив томиться на час,
Сказавши: "Ждите, — с поклоном и лестно. —
Хозяйка будет сейчас..."

А в покоях молилась девица
При холодных дрожжущих свечах —
Туманились в памяти лица,
Хоть бокал с вином не был почат.

Девица прекрасна, как небо;
Она — повелитель страны,
Ей подчиняются слепо
Знать, менестрели, рабы.

Нежная темная кожа,
Страстное сердце в груди;
Забыть ее сердце не может
Ночь, что была позади.

Кончилось все, будто сон на рассвете,
Много сменилось картин;
Осталось Распятие из Назарета —
Крестик, подаренный им.

Привез он его из восточных походов,
Долго берег и хранил;
А потом у высоких каменных сводов
На прощание ей подарил.

Она встала с колен, прошептавши устами
Клятвы латинской слова.
Повернулась — и пламя играло слезами,
И дыхание билось едва.

В это время небрежную тишь кабинета
Нарушали посланца шаги —
Доверенный, граф арагонского света,
Сидящий у правой руки.

Тряхнув головой, королева небрежно
Отерла слезы со щек,
Вернула себя, разобравшись дотошно,
Решила: виной всему — рок!

Решение принято. Делать все сызново.
Родная не терпит страна:
Величие, слава, корона, Отчизна —
Вот милые сердцу слова...

"Простите, заставила ждать я Вас очень, —
Сказала, дверь отворив. —
Но у меня дела были срочно..." —
Граф же в поклоне застыл,

Сказал ей: "Ну, что Вы! Не будем об
этом спорить,
Ждать готов Вас всегда!
У меня есть к Вам дело: я должен
Вам молвить —
Оттого и приехал сюда.

Я принес Вам слова короля Арагона. —
Граф быстро бумагу раскрыл. —
У ног Ваших земли и я, и корона —
Хранить буду Вас со всех сил.

Вам сердце и жизнь свою предлагаю,
Всевышнего Бога хвалю;
А коли согласны, — так я прибываю
Завтра же в Ваши края.

Прекрасная Дева, Ваш голос чудесный
Звучит, как весною капель;
О красоте даже духи небесные
Знают, моя Изабель."

Королева тихонько к стене отвернулась,
Не глядя графу в глаза.
Секунду помыслив, к нему повернулась
И твердо шепнула: "Да".

Карета отъехала. Ночь продолжалась.
В замке погасли огни.
В темноте королеве видение казалось
И тянуло оно, как магнит:

На море ветер, корабль отходит,
Парус бьется в бреду.
По палубе рыцарь медленно ходит
И крестик кладет на руку...

На следующий день была свадьба,
венчание:

Венчались монархи на трон.
А все остальное — свобода, свидания —
Казалось, что все это сон...

С той поры не заходит в Испанской Короне
Солнце за горизонт;
В портах разгружаются золотая тонны,
Вбитого кем-то в песок;

В облачном небе не кружится боле
Маврская стрела;
Светлая чаша Всевышнего воли
Выпита будет до дна:

Цепью монахи следуют гордо
За верным святым отцом,
Любой человек даже высшего рода
Пройдет испытание костром;

Голубые моря бороздят каравеллы

Майстроўня

Преданных старых солдат —
Светит над ними звезда — Изабелла —
Ей предан даже пират...

Но снится единственный сон королеве:
По морю парус летит,
И будто где-то у ней на шее
Маленький крестик горит...

В ночь с 22 на 23 августа 1966 г.
в Харбине хунвейбинами был
сожжен православный собор Св.
Николая Чудотворца...

Пожар среди восточной ночи,
Город безумцы объяли,
Колокол павший кричит —
Храм басурмане распяли.

Свищет нерусская речь,
Над куполом страшным убором
Огонь, словно каменный меч,
Повис над державным собором.

Плачет икона в ночи
Слезами, горящими, красным,
И больше святые лучи
Уже не помогут несчастным.

О чем она плачет, горя?..
Сгорая не в русском поле?
Может о том, что заря
Завтра не тронет моря.

Иль что Поднебесной так же
Плачется вместе с ней:
Их ведь кумирни даже
Гонят, как будто чертей.

Факелы, палки, камни,
Черный скрипит каблук —
Развалы как будто сами
Ташат огонь из рук.

Нет у орла короны —
Нету в Харбине креста,
В ружьях лежат патроны,
Площадь теперь пуста:

Не слышен звон колокольный,
Нет золотых куполов,
Память о Первопрестольной
Сгорает во чреве костров.

Ушли от пожарища люди —
Хватит пока воевать;
Ветер костры остудит,
Угли останутся спать...

БЕЛАРУСКИ
УНІВЕРСІТЭТ

Заснавальнік газеты - рэктарат
БЕЛАРУСКАГА
ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Мінская паліграфічная фабрыка
"Чырвоная зорка" МВПА імя Я. Коласа.
220079, г. Мінск, 1-ы Загарадны зав., 3.

Газета падпісана ў друку ў 12.00.

6 ЛЮТАГА
Зак. 1786.
Т. 1000 экз.

220080, Мінск-80,
Універсітэцкі гарадок,
вул. Бабруйская, 9,
паверх 4, пакой 411-412,
тэлефон 2206827.

В.а. рэдактара
Т.М. КАЗАК